

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
koje upravlja imovinom

AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Ulica Vjekoslava Heinzela 70, 10 000 Zagreb

**Godišnje izvješće
AZ obveznog mirovinskog fonda
kategorije B
za 2024. godinu**

U Zagrebu, 28. veljače 2025. godine

Sadržaj:

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	6
Izvešće posloводства	7
Financijski izvještaji	13

Izvješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B („Fond“) na dan 31. prosinca 2024. godine i financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u financijskom izvještaju, bilješki 2.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem od 28. veljače 2025. Revizijskom odboru društva Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo“) koje upravlja Fondom.

Što smo revidirali

Financijski izvještaji Fonda obuhvaćaju:

- izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2024. godine;
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine;
- izvještaj o novčanim tokovima (direktna metoda) za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine;
- izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine;
- izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine;
- izvještaj o vrednovanju imovine i obveze mirovinskog fonda na 31. prosinca 2024. godine; i
- bilješke uz financijske izvještaje, koje sadrže značajne informacije o računovodstvenim politikama i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Heinzelova 70, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr

Trgovački sud u Zagrebu, br. Tt-99/7257-2, MBS: 080238978; OIB: 81744835353; Temeljni kapital: 240.228.28 EUR, uplaćen u cijelosti; Uprava: J. M. Gasparac, predsjednik; S. Dušić, član; T. Mačašović, članica; Žiro-račun: Raiffeisenbank Austria d.d., Magazinska 69, Zagreb, IBAN: HR8124840081105514875.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje
<p>Fer vrijednost financijske imovine</p> <p>Vidjeti bilješku 3 uz financijska izvješća pod nazivom Materijalne računovodstvene politike, bilješku 6 pod nazivom Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti te bilješku 18 pod nazivom Financijski instrumenti i povezani rizici za detaljnije informacije.</p> <p>Fond je iskazao ulaganje u dužničke vrijednosnice u iznosu od 3.676 milijuna eura i vlasničke vrijednosnice u iznosu od 1.857 milijuna eura koje se mjere po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2024. godine.</p> <p>Usmjerili smo pozornost na vrednovanje financijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi (metode i pretpostavke) Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je bila usmjerena na rizik da li je fer vrijednost vrijednosnih papira pravilno utvrđena.</p>	<p>Dobili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz njihovo fer vrednovanje.</p> <p>Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti financijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenim politikama vrednovanja imovine Fonda.</p> <p>Najznačajniji dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dužničke i vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o financijskom položaju Fonda na dan 31.12.2024. s javno objavljenim tržišnim cijenama.</p> <p>Za dužničke i vlasničke vrijednosne papire koji ne kotiraju ili nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Uprave Društva na uzorku.</p> <p>Provjerili smo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenu metodu procjene (fer vrijednost izvedena iz instrumenata kompanija sličnih industrija i tržišta, modelu diskontiranih novčanih tokova ili bilo koje druge tehnike procjene koja omogućava dobivanje procijenjene vrijednosti prema ostvarenim transakcijama na aktivnim tržištima) - ključne pretpostavke korištene u procjenama (usporedivi instrumenti, javno dostupne informacije koje su bile podloga izračuna vrijednosti po modelu diskontiranih novčanih tokova). <p>Provjerili smo da se javno dostupni podaci točno koriste u izračunu fer vrijednosti i matematičku točnost procjena.</p> <p>Provjerili smo objave u financijskim izvještajima koje se odnose na fer vrijednost financijske imovine, s obzirom na njihovu primjerenost i usklađenost sa zahtjevima zakonske računovodstvene regulative mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.</p>

Izveštavanje o ostalim informacijama

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства uključeno u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati gore navedene ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru je li Izvešće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- informacije u Izvešću posloводства za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- izvješće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 24. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvjestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvjestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u financijskim izvještajima, bilješki 2.i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenski neograničenom poslovanju, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, uslijed prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bismo osigurali osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost primijenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena koje donosi uprava i s njima povezanih objava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu dovesti do prekida vremenski neograničenog poslovanja Fonda.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima se temelje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, o planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije te važnim revizijskim nalazima, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 7. prosinca 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine Društva s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 14. ožujka 2024. godine što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 7 godina.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
28. veljače 2025.

Siniša Dušić

Siniša Dušić
Član Uprave, ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

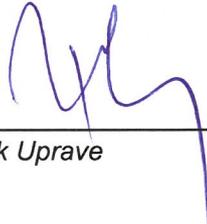
Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 93/15, NN 64/18, NN 115/18, NN 58/20, NN 156/23). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN 2/20, NN 98/20, NN 24/21, NN 146/22, NN 62/24), koje je izdala Agencija („računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj“), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, primjenu važećih računovodstvenih standarda, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća posloводства, sukladno zahtjevima članka 24. Zakona o računovodstvu.

Izvješće posloводства i financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Kristijan Buk

Predsjednik Uprave

Mario Staroselčić

Član Uprave

Slaven Bošnjak

Član Uprave

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB 2

**Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima**
Ulica Vjekoslava Heinzela 70
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 28. veljače 2025.

Izješće posloводства

1. Gospodarska i makroekonomska kretanja u izvještajnom razdoblju

Nakon povijesno negativne 2022. godine za dionička i obveznička tržišta, posebice na razvijenim tržištima, te iznimno dobre 2023. godine, u 2024. godinu ušlo se s dozom opreza. 2024. je bila godina značajnih političkih promjena s obzirom da su u planu bili izbori za više od pola svjetske populacije, a sve je kulminiralo izborima za predsjednika u SAD-u početkom studenog. Usprkos povećanim nesigurnostima kroz daljnju eskalaciju sukoba na Bliskom istoku te u Ukrajini, ali i političkim previranjima, posebice u Europi, većina dioničkih i obvezničkih tržišta zabilježila je kontinuiran rast ove godine, uz kratkotrajna negativna previranja tijekom travnja i kolovoza, a u rastu su prednjačila dionička tržišta Republike Hrvatske i Slovenije, koja su svojim rastom iza sebe ostavila i američki indeks S&P 500.

Hrvatska

Hrvatsko gospodarstvo se i u protekloj godini pokazalo vrlo otporno, posebice na usporavanje njemačkog gospodarstva, te i dalje raste po stopama iznad 3 posto, uz očekivanja relevantnih institucija da će se takve stope zadržati i sljedeće godine. Rastu i dalje ponajviše doprinose osobna potrošnja, potaknuta i značajnijim porastom plaća u javnom sektoru, a sve više i investicije, posebice one vezane uz EU fondove. Iako turizam i dalje daje značajan doprinos, vidljivo je kako su efekti snažnijeg oporavka nakon pandemije gotovi, odnosno dolazi do usporavanja dinamike kod dolazaka i noćenja, dok je u smislu prihoda i dalje prisutan rast, potaknut višim cijenama. Dodatno valja istaknuti kako je Republika Hrvatska, nakon nekoliko godina vrlo dobrog rasta nakon pandemije, ove godine po prvi puta ušla u A razred kreditnog rejtinga uz stabilne izgledе kod sve tri glavne rejting agencije, što se odrazilo i na smanjenje premije u odnosu na referentne stope njemačkih obveznica. Gospodarski rast i dobri poslovni rezultati domaćih kompanija prelili su se i na domaće dioničko tržište, koje je ostvarilo jedan od povijesno najboljih rezultata. Ipak, daljnje usporavanje gospodarstva Njemačke te ograničen prostor za rast u vrhuncu turističke sezone ponovno ograničavaju optimizam u godini koja je počela.

Poduzete mjere i aktivnosti

Sagledavajući investicijsku politiku AZ-a u retrospektivi, možemo reći da je ponovno kao i prethodne godine pod utjecajem boljih makroekonomskih rezultata od očekivanja, povećana izloženost stranim dionicama, uz aktivan pristup u periodima slabosti. Na klasi domaćih dionica nije bilo značajnih novih projekata pa time niti većeg podizanja izloženosti. Nastavljamo i dalje gledati potencijalne kvalitetne projekte koji bi u dugom roku trebali osigurati stabilne izvore prihoda i podržati domaću ekonomiju. Također se i aktivno upravljalo obvezničkim dijelom portfelja te je duracija fonda smanjena, uz veću geografsku diverzifikaciju ulaganja, odnosno povećanje izloženosti stranim obveznicama, uz značajnije smanjenje izloženosti domaćim obveznicama. Tijekom godine valja istaknuti povećanje izloženosti dolaru, nastavno na vrlo pozitivne makroekonomske rezultate, nauštrb eura. Kao i prethodne godine, obzirom na i dalje prisutnu ekonomsku neizvjesnost i pojačane geopolitičke rizike, ali i značajno manju premiju rizika koju pružaju dionice u odnosu na obveznice, zadržavamo prostor za povećanje izloženosti riskantnijim klasama imovine u slučaju povećanja premije u narednom periodu. Ostvareni efekti i rezultati primijenjenih mjera i aktivnosti u proteklom razdoblju vidljivi su u rezultatima poslovanja koji su detaljnije prikazani u nastavku godišnjeg izvješća.

Izvešće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda

2.1. Poslovne aktivnosti

AZ obvezni mirovinski fond kategorije B („Mirovinski fond“ ili „Fond“) je sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“ ili „Društvo“).

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama zakona.

Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima definirane su tri kategorije obveznih fondova A, B i C. S obzirom na razdoblje do umirovljenja članova, oni se međusobno razlikuju po ograničenjima ulaganja i investicijskoj strategiji. Zakonskim izmjenama u prošloj godini propisano je da članom mirovinskoga fonda kategorije A može biti onaj kojem je do umirovljenja ostalo 10 ili više godina, odnosno temeljem zahtjeva člana ukoliko mu je do mirovine preostalo 5 ili više godina. Članom mirovinskog fonda kategorije B ili mirovinskog fonda kategorije C može se postati neovisno o vremenskom razdoblju preostalom do umirovljenja, ali s ograničenjem mogućnosti promjene članstva za člana mirovinskog fonda kategorije C kojemu je do umirovljenja preostalo manje od šest mjeseci.

Glavne investicijske odrednice za fond kategorije B su ograničenja od minimalno 50% dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane država EU ili OECD-a i maksimalno 40% dionica, za razliku od ograničenja fonda kategorije A od minimalno 30% dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane država EU ili OECD-a i maksimalno 65% dionica. Fond kategorije C je fond konzervativne investicijske politike sa minimumom 70% dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane država EU ili OECD-a dok ulaganja u dionice nisu dozvoljena.

Društvo provodi ulaganja imovine Fonda poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenosti ulaganja, vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

Društvo je u 2024. upravljalo imovinom Fonda sukladno utvrđenoj investicijskoj politici, pri čemu je ostvaren prinos Fonda od 9,13%.

Ostvareni prinosi po godinama od početka rada Fonda bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2024.	9,13%
2023.	10,31%
2022.	-5,64%
2021.	6,17%
2020.	1,54%
2019.	7,98%
2018.	1,16%
2017.	1,25%
2016.	5,74%
2015.	5,61%
2014.	11,37%
2013.	4,43%
2012.	12,18%
2011.	2,75%
2010.	8,47%
2009.	7,83%
2008.	-9,06%
2007.	6,38%
2006.	5,78%
2005.	5,87%
2004.	6,17%
2003.	7,48%
2002. (od 30.4.)	8,67%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2024. iznosi 5,24%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

Izvješće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda (nastavak)

2.1. Poslovne aktivnosti (nastavak)

Nominalni prinos mirovinskog fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indicaciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosa uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Tijekom 2024. godine Fond je zadržao vodeći tržišni položaj među obveznim mirovinskim fondovima. Udio Fonda u ukupnom članstvu obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosi 33,76%. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2024. iznosio je 611 tisuća. Tržišni udio Fonda u neto imovini obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosio je krajem godine 36,88%, a u neto doprinosima 35,55%.

Na 31. prosinca 2024. godine 65,25% neto imovine Fonda bilo je uloženo u domaću imovinu. Najveći dio imovine od 49,94% bio je uložen u domaće državne obveznice.

2.2. Financijski rezultati Fonda u 2024.

Neto imovina Fonda porasla je s 6,7 milijardi eura na dan 31. prosinca 2023. godine na 7,6 milijardi eura na dan 31. prosinca 2024. godine što predstavlja povećanje od 0,9 milijardi eura koje proizlazi iz uplata članova fonda te ostvarenog prinosa. Fond je u 2024. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit od 622 milijuna eura.

Kamatonosna imovina čini 61,56% imovine Fonda te su sukladno tome u strukturi prihoda od ulaganja najznačajniji prihodi od kamata i amortizacije diskonta ili premije s fiksnim dospeljem u iznosu od 111 milijuna eura. Pri tome realizirane dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata kao i nerealizirane dobitke i gubitke te pozitivne i negativne tečajne razlike gledamo na neto principu.

U ukupnoj imovini Fonda financijski instrumenti prema njihovim klasifikacijama sudjeluju sa sljedećim omjerima: 51% imovine čini financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, 14% financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku, a financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka 35%. 99,75% obveza čine dugoročne obveze koje se odnose na obveze za isplate udjela članova Fonda, dok ostatak od 0,25% čine kratkoročne obveze.

2.3. Upravljanje rizicima

Društvo smatra upravljanje rizicima integralnim dijelom svog poslovanja. Okvir upravljanja rizicima, pokriva sve dijelove poslovanja. To osigurava da su rizici identificirani, analizirani, procijenjeni i da se njima upravlja na konzistentan način.

2.4. Financijski instrumenti i rizici

Ulagačke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Imovina Mirovinskog fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi se maksimizirao očekivani prihod te minimiziralo rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Mirovinski fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Mirovinski fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti. Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Izvješće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda (nastavak)

2.4. Financijski instrumenti i rizici (nastavak)

Mirovinski fond je izložen riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene istih ovise o promjenama kamatnih stopa. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica.

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospijanja. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika. Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane ostalih država i hrvatskih društava. Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodan u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme. Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odljevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu. Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

2.5. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektno štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti. Upravljanje operativnim rizikom fokusira se na rano prepoznavanje i proaktivno upravljanje operativnim rizicima na prvoj liniji obrane tj. na operativnoj razini. Funkcija upravljanja rizicima identificira i procjenjuje relevantne operativne rizike i slabosti u kontrolama kroz dijalog sa prvom linijom obrane.

2.6. Reputacijski rizik i vrijednost klijenata

Reputacijski rizik je rizik neočekivanog pada vrijednosti Društva uzrokovanog padom reputacije. Reputacijski rizik može također biti posljedica gubitaka u svim drugim kategorijama rizika kao npr. tržišni ili kreditni rizik. Reputacijski rizici su identificirani i procjenjivani u procesu procjene glavnih rizika, pri kojem viši management također odlučuje i o eventualno potrebnim akcijama.

Upravljanje rizicima štiti vrijednost kompanije, ali i vrijednost za članove fondova. Pri upravljanju fondovima Društvo osigurava nepristrano postupanje prema svim članovima mirovinskog fonda.

2.7. Budući razvoj Fonda

Društvo će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fondova s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

3. Događaji nakon kraja poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještavanja koji bi bili značajni za ovo izvješće

4. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u 2024. nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

5. Podružnice društva

Društvo nema podružnica, niti se planira njihovo osnivanje

Izvešće posloводства (nastavak)

6. Pravila korporativnog upravljanja

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su u Društvu koje upravlja Fondom.

Efikasno korporativno upravljanje nužan je preduvjet uspješnosti Društva i Fonda. Isto se realizira kroz postavljanje strateških ciljeva, osiguranje infrastrukture koja omogućuje njihovu realizaciju, uspostavu jasne linije odgovornosti, osobnog integriteta Uprave i zaposlenika. Društvo primjenjuje eksterne i interne propise i prati kompatibilnost organizacijske strukture.

6.1. Skupština Društva

Skupštinu Društva saziva Uprava nakon što Nadzorni odbor da suglasnost na odluke koje Skupština temeljem Društvenog ugovora i zakona usvaja. Skupština odlučuje o broju i imenovanju članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, financijskim izvješćima, uporabi dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju revizora, prestanku Društva i imenovanju likvidatora te izmjenama Društvenog ugovora. Skupština Društva donosi i druge odluke koje je dužna i ovlaštena donositi temeljem zakona i drugih propisa. Održavanje Skupštine nije potrebno ako se članovi Društva u pisanom obliku suglase o donošenju pojedine odluke.

6.2. Uprava Društva

Uprava Društva zastupa Društvo prema trećima. U vođenju poslovanja Uprava naročito vodi računa da Društvo posluje sukladno važećim zakonskim propisima, internim pravilima o upravljanju rizicima, a odgovorna je i za sustavno praćenje, procjenu i strategiju poslovanja. Uprava je dužna sastavljati financijska izvješća, izvješćivati Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga te realno procjenjivati ukupnu imovinu i obveze.

6.3. Nadzorni Odbor

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova i kontrolira ispravnost financijskog poslovanja Društva u skladu sa zakonom, općim aktima i odlukama Skupštine Društva, usvaja poslovne planove za narednu godinu kao i strateški plan za naredne tri godine, razmatra Izvešće posloводства Uprave o ostvarivanju poslovne politike, stanju i poslovanju Društva, daje suglasnost na prijedlog Uprave o usvajanju internih (periodičnih) financijskih izvještaja i privremenom raspoređivanju dobiti prema tim izvješćima, kontrolira jesu li godišnja financijska izvješća sastavljena u skladu s podacima iz poslovnih knjiga i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva, zauzima stavove o prijedlozima Uprave za raspoređivanje dobiti ili pokriće gubitaka po godišnjim financijskim izvješćima, podnosi Skupštini Društva izvješće o obavljenom nadzoru nad vođenjem poslova Društva te daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave, kada je to određeno Zakonom. Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština uz prethodnu suglasnost Agencije, a jednog člana Nadzornog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav.

6.4. Revizijski odbor

Sukladno Zakonu o reviziji, Društvo ima Revizijski odbor kojega čine četiri člana Nadzornog odbora Društva, od kojih jedan član Nadzornog odbora ima znanja iz područja računovodstva.

Revizijski odbor prati postupak financijskog izvješćivanja te učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, praćenja usklađenosti te sustav upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama, daje preporuke Nadzornom odboru o odabiru neovisnog revizora, raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje, kao i analizira ključne izvještaje nadzornih tijela, razmatra njihove nalaze i ispravljanje uočenih nedostataka/nepravilnosti.

Izvešće posloводства (nastavak)

Pravila korporativnog upravljanja (nastavak)

6.5. Sukob interesa

Politikom upravljanja sukobom interesa, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova kao i pojedinačnim ugovorima o radu te Pravilnikom o standardima usklađenja tržišta kapitala i drugim internim aktima Društva jasno su naznačene dužnosti i odgovornosti svakog pojedinog radnika, zaključivanje osobnih transakcija relevantnih osoba te sprječavanje sukoba interesa.

U Društvu je na snazi i Pravilnik o praćenju usklađenosti kojim se uređuje usklađivanje internih i drugih akata Društva koji se koriste u redovnom poslovanju, s pozitivnim zakonskim propisima, te pravila etičnosti i ponašanja radnika, postupak i ograničenja privatnih ulaganja radnika, pravila ponašanja na tržištu te pravila o zaštiti i postupanju s povlaštenim informacijama, poslovnim i drugim tajnama do kojih radnici mogu doći u redovnom poslovanju.

S ciljem uspostave učinkovitog mehanizma koji će omogućiti djelotvorno praćenje primjerenosti postupanja Društva vezano uz sprječavanje sukoba interesa, kao i identificirati potencijalan sukob interesa te uskladiti postupanje radi sprječavanja istog u Društvu je osnovan i Odbor za sprječavanje sukoba interesa.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU na dan 31. prosinca 2024. godine

u '000 eur

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	31.12.2023.	31.12.2024.
	Imovina fonda			
10+18*	Novčana sredstva	5	5.404	2.189
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija		86.242	337.788
	Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri:		5.970.707	6.559.341
30+32+40+41+18*	– koji se vrednuju po fer vrijednosti	6	4.945.342	5.532.982
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu		4.945.342	5.532.982
	b) neuvršteni na uređenom tržištu		0	0
50+18*	– koji se vrednuju po amortiziranom trošku	7	1.025.365	1.026.359
31+51	Instrumenti tržišta novca		29.920	0
33x	Udjeli UCITS fondova		501.254	560.630
33y	Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima		0	0
34	Udjeli alternativnih investicijskih fondova		78.114	139.666
35	Izvedeni financijski instrumenti	17	9.636	0
55	Ostala financijska imovina		0	0
raz 1 (osim kt 10) + 39 + 49	Ostala imovina		599	38.381
	Ukupna imovina		6.681.876	7.637.995
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	17	653.255	452.284
	Obveze fonda			
20	Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente		25	58
21+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	8	10.889	14.583
22+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		0	0
23	Obveze prema mirovinskom društvu		1.517	1.613
24	Obveze prema depozitaru		104	119
26	Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica		917	3.033
25+28*	Ostale obveze mirovinskog fonda		0	0
	Ukupno obveze mirovinskog fonda		13.452	19.406
	Neto imovina mirovinskog fonda		6.668.424	7.618.589
	Broj obračunskih jedinica		172.127.557,77	180.195.224,27
	Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda		38,7412	42,2796
	Obveze fonda prema izvorima imovine			
90	Novčani primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva		5.518.776	5.980.665
93	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana		-1.590.241	-1.724.357
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		476.687	602.922
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		2.308.086	2.784.773
	Rezerve fer vrijednosti		-44.884	-25.414
96x + 96y	- fer vrijednost financijske imovine		-44.884	-25.414
96z	- učinkoviti dio računovodstva zašтите		0	0
	Ukupno obveze prema izvorima imovine		6.668.424	7.618.589
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	17	653.255	452.284

* obračunata kamata po financijskom instrumentu

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine

u '000 eur

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	01.01.2023.- 31.12.2023.	01.01.2024.- 31.12.2024.
	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	10	-5.199	42.021
73	Realizirani dobiti od financijskih instrumenata		92.992	73.455
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata		98.191	31.434
	Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	379.629	383.836
72 - 62	Nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)		397.758	335.935
71x - 60x	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-18.129	47.901
	Ostali prihodi		351.856	336.299
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	9	100.904	110.721
71y (osim 71x)	Pozitivne tečajne razlike		200.774	164.685
74	Prihodi od dividendi		44.160	58.237
75	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
76	Ostali prihodi		6.018	2.656
	Ostali financijski rashodi		231.550	139.991
67	Rashodi od kamata		146	54
60 (osim 60x)	Negativne tečajne razlike		231.293	139.754
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
68	Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente		111	183
	Ostali rashodi		18.049	19.243
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	12	16.878	17.842
65	Naknada depozitaru	13	1.022	1.213
66	Transakcijski troškovi	16	149	188
64y	Umanjenje ostale imovine		0	0
69	Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda		0	0
	Dobit ili gubitak		476.687	602.922
	Ostala sveobuhvatna dobit		139.538	19.470
	<i>Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>		0	0
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosti papiri</i>		139.538	19.470
	-nerealizirani dobiti/gubici	10	139.538	19.470
	-preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio)</i>		0	0
	-dobiti/gubici		0	0
	-preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	Ukupna sveobuhvatna dobit		616.225	622.392

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (direktna metoda)
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine**

u '000 eur

Pozicija	Bilješka	01.01.2023.- 31.12.2023.	01.01.2024.- 31.12.2024.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		-272.358	-332.936
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira		1.626.350	1.622.678
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira		-1.998.248	-1.874.667
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca		108.950	368.616
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca		-136.828	-336.411
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova		19.389	50.116
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova		-84.873	-49.445
Primici od ulaganja u izvedenice		894.643	580.923
Izdaci od ulaganja u izvedenice		-871.172	-604.031
Primici od dividendi		44.130	55.866
Primici od kamata		99.445	116.642
Izdaci za kamate		-129	-55
Primici po depozitima i sličnim instrumentima		3.800.771	15.633.495
Izdaci po depozitima i sličnim instrumentima		-3.751.202	-15.876.811
Izdaci od naknada za upravljanje		-16.720	-17.745
Izdaci za naknade depozitaru		-1.002	-1.199
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove mirovinskog fonda		-28	-64
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti		752.118	452.061
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti		-757.952	-452.905
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		155.561	329.713
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva		405.484	461.713
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana		-249.923	-132.000
Ostali primici iz financijskih aktivnosti		0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti		0	0
Efekti promjene tečaja stranih valuta		-230	8
Neto (smanjenje)/povećanje novčanih sredstava		-117.027	-3.215
Novac na početku razdoblja		122.431	5.404
Novac na kraju razdoblja	5	5.404	2.189

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine

u '000 eur

Pozicija	01.01.2023.- 31.12.2023.	01.01.2024.- 31.12.2024.
Dobit ili gubitak	476.687	602.922
Ostala sveobuhvatna dobit	139.538	19.470
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja mirovinskog fonda (sveobuhvatna dobit)	616.225	622.392
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	405.440	461.889
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	-250.707	-134.116
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s obračunskim jedinicama mirovinskog fonda	154.733	327.773
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine mirovinskog fonda	770.958	950.165

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine**

u '000 eur

Pozicija	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2021.	31.12.2020.
Neto imovina mirovinskog fonda	7.618.589	6.668.424	5.897.466	6.107.344	5.599.511
Broj obračunskih jedinica mirovinskog fonda	180.195.224	172.127.558	167.923.866	164.088.886	159.722.857
Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda	42,2796	38,7412	35,1199	37,2197	35,0577
	2024.	2023.	2022.	2021.	2020.
Prinos mirovinskog fonda	9,13	10,31	-5,64	6,17	1,54
Pokazatelj ukupnih troškova	0,27	0,29	0,29	0,30	0,32
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je mirovinski fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
CITIGROUP GLOBAL MARKETS EUROPE AG, FRANKFURT AM MAIN	29,21		0,00		
DEUTSCHE BANK AG LONDON	11,71		0,00		
GOLDMAN SACHS INTERNATIONAL, LONDON	25,49		0,00		

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O VREDNOVANJU IMOVINE I OBVEZA MIROVINSKOG FONDA
na dan 31. prosinca 2024. godine

u '000 eur

Metoda vrednovanja	Pozicije	31.12.2023.	% NAV	31.12.2024.	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	5.564.266	83,44%	6.233.278	81,82%
od toga tehnikama procjene	1.389.801	20,84%	1.829.193	24,01%
	Financijske obveze	-10.889	-0,16%	-14.583	-0,19%
od toga tehnikama procjene	-162	0,00%	-14.583	-0,19%
Amortizirani trošak	Financijska imovina	1.117.011	16,75%	1.366.336	17,93%
	Financijske obveze	0	0,00%	0	0,00%
Ostale metode	Ostala imovina	599	0,01%	38.381	0,50%
	Ostale obveze	-2.563	-0,04%	-4.823	-0,06%

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1. Fond koji je predmet izvještavanja

AZ obvezni mirovinski fond kategorije B („Mirovinski fond” ili „Fond”) osnovan je 5. studenog 2001. godine. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje” ili „Društvo”) upravlja Mirovinskim fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, Ulica Vjekoslava Heinzela 70. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 93/15, NN 64/18, NN 115/18, NN 98/20, NN 156/23) („Zakon”). Nakon što član ispuni prava za umirovljenje, ukupna imovina na računu člana prebacuje se u regulirano mirovinsko osiguravajuće društvo koje na taj način preuzima podmirivanje obveze za isplatu mirovine.

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenosti ulaganja, vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj Fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina Fonda izložena.

OTP banka d.d. („Depozitar”) je depozitar Mirovinskog fonda.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („Agencija”) je regulatorno tijelo Mirovinskog fonda.

2. Osnova za pripremu

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN 2/20, NN 98/20, NN 24/21, NN 146/22, NN 62/24) izdanim od strane Agencije odnosno računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („MSFI usvojeni od strane EU”).

Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za financijsku imovinu po amortiziranom trošku te u dijelu prezentacije financijskih izvještaja koji su pripremljeni sukladno pravilniku Agencije. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s MSFI usvojenim od strane EU, u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva se na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2024. godine.

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 28. veljače 2025. godine.

Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Prezentacija financijskih izvještaja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na temelju konzistentne prezentacije i klasifikacije.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji prezentirani su u eurima ("eur"), što je valuta primarnog ekonomskog okruženja u kojem Fond posluje („funkcionalna valuta“). Svi iznosi objavljeni u financijskim izvještajima prikazani su u eurima, zaokruženi na najbližu tisućicu osim ako nije drugačije navedeno.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2024. godine bio je 1,0389 američkih dolara za 1 euro (2023.: 1,05000).

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj za mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki od strane rukovodstva Društva za upravljanje koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza te prihoda i troškova. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izvještavanja, a čiji rezultat čini osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3. Materijalne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvještajima.

Investicijsko društvo i konsolidacija

a) Investicijsko društvo

Fond ima više nepovezanih ulagača i posjeduje višestruka ulaganja. Vlasnički udjeli u Fondu su u obliku udjela s ograničenom odgovornošću koji su klasificirani kao obveze u skladu s odredbama MRS-a 32. Smatra se da Fond zadovoljava definiciju investicijskog društva po MSFI-ju 10 obzirom da za to postoje sljedeći uvjeti:

- Fond je pribavio sredstva u svrhu pružanja usluga profesionalnog upravljanja ulaganjima svojih ulagača.
- Poslovna namjena Fonda, koja je prenesena izravno ulagačima je ulaganje za kapitalnu aprecijaciju i prihode od ulaganja.
- Ulaganja se mjere i procjenjuju na osnovi fer vrijednosti.

b) Ovisna društva

Ovisna društva objavljena su u Bilješci 6: *Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti*. Sukladno MSFI-ju 10 investicijski subjekt nije dužan konsolidirati svoja ovisna društva ni primjenjivati MSFI 3 ako preuzme kontrolu na drugim subjektom.

c) Pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući subjekte poput partnerstva, nad kojim Fond ima značajan utjecaj, ali koje nije niti ovisno društvo, niti zajednički pothvat.

Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti, iako Fond može imati značajan utjecaj nad tim subjektima. Ovakav tretman dopušten je prema MRS-u 28, „Ulaganje u pridružena društva“, koji omogućuje da se ulaganja koja se drže u portfeljima investicijskih fondova priznaju i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i iskazuju u skladu s MSFI-om 9 i MSFI 13, pri čemu se promjene fer vrijednosti priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju promjene.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente, nerealizirane dobitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, prihode od kamata i amortizacije premije (diskonta), pozitivne tečajne razlike, dividende i ostali slične prihode.

Mirovinski fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Prihod od kamata od dužničkih instrumenata priznaje se po kuponskoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci Prihodi od kamata i amortizacije premije (diskonta) u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Rashodi

Rashodi Mirovinskog fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente, nerealizirane gubitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, naknade za upravljanje, naknade depozitaru, brokerske naknade od transakcija financijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, negativne tečajne razlike te ostale rashode.

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti ili gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u financijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3. Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Mirovinski fond klasificira svoju financijsku imovinu i financijske obveze na temelju poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom i obvezama i u sljedeće kategorije: financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove, instrumente tržišta novca, te derivativne financijske instrumente.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dužničke vrijednosnice.

Financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku

Financijska ulaganja koja se vrednuju po amortiziranom trošku uključuju dužničke vrijednosnice.

Ostale financijske obveze

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente i financijske obveze proizašle iz imovine članova Mirovinskog fonda te ostale obveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Priznavanje imovine i obveza provodi se ovisno o vrsti imovine i obveza, te provedenoj klasifikaciji. Fond priznaje financijsku imovinu ili financijsku obvezu u izvještaju o financijskom položaju samo i isključivo kada fond postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta.

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano ili umanjeno, u slučaju financijske imovine ili financijskih obveza koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom financijske imovine ili financijskih obveza. Izuzetak od navedenog su financijska imovina i financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koji se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi, jer se oni po nastanku priznaju u račun dobiti i gubitka.

Početno priznavanje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te dužničkih vrijednosnih papira koji se vode po amortiziranom trošku, obavlja se na datum ugovora (datum trgovanja).

Početno priznavanje ostale imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku obavlja se na datum namire.

Kupnja i prodaja financijskih instrumenata priznaje se u imovini Fonda na datum ugovora (trgovanja). Zaključne transakcije kupnje priznaje se u imovini prema vrsti i provedenoj klasifikaciji financijskog instrumenta uz istovremeno priznavanje obveze za namiru. Na dan zaključenja transakcije prodaje, u imovini fonda financijski instrument se prestaje priznavati, a počinje se priznavati potraživanje s osnove prodaje financijskog instrumenta.

Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca (inicijalna i sekundarna ponuda, ponuda ograničenom broju ulagatelja i sl.) prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca iskazuju se kao potraživanje u iznosu prihvaćene ponude, a nakon njihovog upisa na račun Fonda ili pod/skrbnika u središnjem depozitoriju, odnosno u slučaju ulaganja u prenosive vrijednosne papire izdavatelja iz druge države članice ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i nadzor (dalje: OECD) po primljenoj obavijesti od depozitara, priznaje se u imovini Fonda sukladno klasifikacijama financijske imovine.

Prenosivi vrijednosni papiri kod obvezujućih javnih ponuda za otkup vrijednosnih papira vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Promjene nad imovinom i obvezama u poslovnim knjigama evidentiraju se na osnovu urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3. Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Potraživanja ili obveze po osnovi kamata i sličnih prava i obveza iskazuju se u imovini ili obvezama po utvrđivanju imateljevog prava. Potraživanja za dividende ili udjele u dobiti priznaju se u imovini Fonda na prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na dividendu (ex dividend date). Iznimno, Fond može priznati potraživanje za dividende ili udjele u dobiti u imovini na dan utvrđivanja imateljevog prava, a temeljem odluke o isplati dividende ili raspodjele dobiti nadležnog organa trgovačkog društva (npr. glavne skupštine) ili zaprimljene obavijesti od depozitara.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja financijska imovina, uključujući derivative koji predstavljaju imovinu, mjeri se po fer vrijednosti, bez umanjnja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog načina otuđenja, osim vezano za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope.

Vrijednosni papiri koji kotiraju na burzama dnevno se vrednuju po tekućoj ili tržišnoj vrijednosti, a koja najbolje odražava njihovu fer vrijednost. Razlika između tržišne vrijednosti i troška ulaganja vrijednosnog papira priznaje se kao usklađenje u nerealizirane dobitke ili gubitke u račun dobiti ili gubitka za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, odnosno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit. Temeljem prodaje javljaju se realizirani dobitci/gubici koji čine razliku između knjigovodstvene cijene kupnje utvrđene na dan prodaje i cijene po kojoj se vrijednosni papir prodaje.

Obračun kamate po dužničkim vrijednosnih papirima evidentira se odvojeno od glavnice kako bi se izbjeglo poistovjećivanje rasta cijena koja proizlazi iz obračunate kamate i rasta tržišne vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira.

Kamate se počinju obračunavati za imovinu i povezanu obvezu nakon datuma podmirenja kada se prenose s njima povezana prava. Datum podmirenja je datum na koji se imovina isporučuje subjektu ili na koji subjekt isporučuje imovinu.

Prestanak priznavanja

Fond će ukloniti financijsku obvezu (ili dio financijske obveze) iz izvještaja o financijskom položaju samo i isključivo ako je ista nestala, tj. ako je ugovorna obveza podmirena, ispravljena ili istekla.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanak priznavanja.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjnja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda (NN 128/17, NN 114/18, NN 2/20, NN 146/22, NN 51/24).

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3. Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Ako službeno odobrena cijena financijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealera za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvješteno od strane društava za upravljanje tih fondova. Agencija zahtijeva da Društvo za upravljanje izračunava cijenu udjela u Fondu na temelju mjerenja financijskih instrumenata Fonda po službeno odobrenim cijenama. Društvo za upravljanje je dužno izdavati i povlačiti udjele po toj cijeni udjela. Službeno odobrene cijene financijskih instrumenata Fonda ne moraju biti jednake zaključnim tržišnim cijenama ponude.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Aktivno i neaktivno tržište

Smatra se da financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu te prijavljenih OTC transakcija.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici Europske unije ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu.

Instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica OECD-a vrednuju se metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospjeća relevantnom do trenutka nove transakcije u mirovinskom fondu kojim upravlja isto mirovinsko društvo, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca istog izdavatelja s istim rokom dospjeća.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednuju se primjenom zadnje cijene objavljene na službeno financijsko-informacijskom servisu za dan za koji se vrednuje imovina i obveze.

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3. Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira na neaktivnom tržištu utvrđuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obveza prenesena u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima za datum vrednovanja.

Procjene fer vrijednosti provode se na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti. Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Derivativni financijski instrumenti

Fond koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni financijski instrumenti uključuju terminske ugovore u stranoj valuti.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju transakcijske račune kod banaka.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Mirovinskog fonda ne podliježe oporezivanju.

Neto imovina Fonda i udjeli

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost udjela predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja udjela Fonda na isti dan.

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda regulirana je Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih standarda

A) Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja

Sljedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2024. godine, usvojeni su u EU, ali nisu imali značajnog utjecaja na Društvo:

- Dodaci MSFI-ju 16 Najmovi: Obveza po osnovi najma u transakciji prodaje s povratnim najmom (objavljeni 22. rujna 2022. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (izvorno objavljeni 23. siječnja 2020. godine i naknadno izmijenjeni 15. srpnja 2020. i 31. listopada 2022. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).
- Dodaci MRS-u 7 Izvještaj o novčanim tokovima i MSFI-ju 7 Financijski instrumenti: Objave: Financijski aranžmani dobavljača (objavljeni 25. svibnja 2023. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

B) Novi računovodstveni standardi i tumačenja

B.1. Novi računovodstveni standardi i tumačenja usvojena u EU

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine ili kasnije, koja su usvojena u EU i koje Društvo nije ranije usvojilo.

- Dodaci MRS-u 21 Nedostatak zamjenjivosti (objavljeni 15. kolovoza 2023. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine).

Fond ne očekuje značajan utjecaj dodataka na svoje financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Materijalne računovodstvene politike (nastavak)

B.2. Novi računovodstveni standardi i tumačenja koja nisu usvojena u EU

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine ili kasnije, koja nisu usvojena u EU i koje Društvo nije ranije usvojilo.

- Dodaci klasifikaciji i mjerenju financijskih instrumenata - Dodaci MSFI-ju 9 i MSFI-ju 7 (objavljeni 30. svibnja 2024. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2026. godine).
- Godišnja poboljšanja MSFI-jeva (objavljena u srpnju 2024. godine i na snazi od 1. siječnja 2026. godine).
- Dodaci MSFI-ju 9 i MSFI-ju 7 u vezi s ugovorima o električnoj energiji koja ovisi o prirodnim uvjetima (objavljeni 18. prosinca 2024. godine, na snazi od 1. siječnja 2026. godine).
- MSFI 18 Prezentiranje i objave u financijskim izvještajima (objavljen 9. travnja 2024. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2027. godine). Društvo trenutno razmatra utjecaj na svoje financijske izvještaje.
- MSFI 19 Ovisna društva koja nemaju obvezu javnog objavljivanja: Objave (objavljen 9. svibnja 2024. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2027. godine).
- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena (objavljen 30. siječnja 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Društva.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4. Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju financijskim rizicima. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

(a) Utvrđivanje fer vrijednosti

Dio financijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena.

Za financijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer „over the counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješci 3: *Principi mjerenja fer vrijednosti*. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješci 19: *Fer vrijednost*.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješci 3: *Umanjenje vrijednosti financijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Uprava kontinuirano procjenjuje regulatorne zahtjeve i osigurava da Fond posluje u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Situacija na financijskim tržištima

Uprava Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na financijski položaj Fonda bilo kakvog daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala. Uprava Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržala održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosnice, kratkoročne depozite, vlasničke vrijednosne papire te u druge investicijske fondove, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Uprave društva za upravljanje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4. Računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene (nastavak)

(e) Status investicijskog društva

Pri utvrđivanju statusa investicijskog društva u skladu s MSFI 10, Fond je u obzir uzeo sljedeće:

- Fond je prikupio obveze nekolicine ulagača kako bi skupio kapital za ulaganje u investicije (ovisna društva) te radi pružanja upravljačkih usluga ulagačima obzirom na ta ulaganja u rizičan kapital;
- Fond namjerava generirati kapital i prihod od svojih ulaganja u investicije (ovisna društva) koja će naknadno biti distribuirana ulagačima; i
- Fond ocjenjuje uspješnost svojih ulaganja u investicije (ovisna društva) po osnovi fer vrijednosti, u skladu s politikama utvrđenim ovim financijskim izvještajima.

Iako je zadovoljio sva tri kriterija za definiciju, Fond je također ocijenio i svoju poslovnu namjenu, ulagačku strategiju za ulaganja u investicije, prirodu bilo kakve zarade od ulaganja u investicije i modele fer vrijednosti.

5 Novčana sredstva

	31. prosinca 2023. ‘000 eur	31. prosinca 2024. ‘000 eur
Transakcijski računi kod Depozitara		
- denominirani u eurima	3.694	46
- denominirani u stranim valutama		
- Američki dolar	1.305	1.091
- Švicarski franak	399	771
- Japanski jen	4	4
- Poljski zlot	1	1
- Mađarska forinta	1	1
- Rumunjski lev	0	275
	5.404	2.189
	5.404	2.189

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**6 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti**

	31. prosinca 2023. '000 eur	31. prosinca 2024. '000 eur
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		
- vlasničke vrijednosnice	1.499.129	1.857.020
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
- dužničke vrijednosnice	3.446.213	3.675.962
	<u>4.945.342</u>	<u>5.532.982</u>

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuje ulaganja u ovisna i pridružena društva kako slijedi:

Na dan 31.12.2024.

Društvo	Vrijednosni papir	Trošak stjecanja '000 eur	Fer vrijednost		Udjel
			'000 eur	%	
Primo Real Estate d.d.	M7PR-R-A	45.717	53.961		90,81%
The Garden Brewery d.d.	GARB-R-A	1.653	4.020		30,82%
Imperial Riviera d.d.	HIMR-R-A	121.031	135.981		48,00%
Čakovečki mlinovi d.d.	CKML-R-A	24.890	29.108		27,73%

Na dan 31.12.2023.

Društvo	Vrijednosni papir	Trošak stjecanja '000 eur	Fer vrijednost		Udjel
			'000 eur	%	
Primo Real Estate d.d.	M7PR-R-A	45.717	55.495		90,81%
The Garden Brewery d.d.	GARB-R-A	1.653	3.812		30,82%
Imperial Riviera d.d.	HIMR-R-A	120.748	136.415		47,88%

7 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku

	31. prosinca 2023. '000 eur	31. prosinca 2024. '000 eur
- dužničke vrijednosnice	1.025.365	1.026.359

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**8 Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti**

	31. prosinca 2023. '000 eur	31. prosinca 2024. '000 eur
Obveze s osnovu ulaganja u forward ugovore	162	14.583
Obveze po osnovu primljenih kolaterala	10.727	0
	<u>10.889</u>	<u>14.583</u>

Obveze s osnova ulaganja u forward ugovore predstavljaju buduće obveze za kupnju stranih i domaćih valuta.

9 Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	1. siječnja do 31. prosinca 2023. '000 eur	1. siječnja do 31. prosinca 2024. '000 eur
Dužničke vrijednosnice		
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	74.387	81.496
- po amortiziranom trošku	22.765	21.037
Tekući računi kod Depozitara	340	69
Plasmani kod banaka	3.412	8.119
	<u>100.904</u>	<u>110.721</u>

Iznos od 81.496 tisuća eura (2023.: 74.387 tisuća eura) uključuje 12.770 tisuća eura (2023.: 10.948 tisuća eura) amortizacije diskonta/premija po metodi efektivne kamatne stope dužničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Iznos od 21.037 tisuća eura (2023.: 22.765 tisuća eura) uključuje 984 tisuće eura (2023.: 973 tisuće eura) amortizacije diskonta/premija po portfelju koji se drži do dospelja. U izvještajnim godinama nije bilo kamatnih prihoda po osnovi imovine umanjene vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**10 Neto realizirani i nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike**

2024.	Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
	'000 eur	'000 eur	'000 eur	'000 eur
<i>Imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Vlasničke vrijednosnice	4.427	258.778	21.569	284.774
Investicijski fondovi	4.447	91.740	26.332	122.519
Instrumenti tržišta novca	2.285	0	0	2.285
Derivativni instrumenti	-13.272	-14.583	0	-27.855
	-----	-----	-----	-----
	-2.113	335.935	47.901	381.723
	-----	-----	-----	-----
<i>Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužničke vrijednosnice	44.134	19.470	0	63.604
	-----	-----	-----	-----
Ukupno	42.021	355.405	47.901	445.327
	=====	=====	=====	=====
2023.	Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
	'000 eur	'000 eur	'000 eur	'000 eur
<i>Imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Vlasničke vrijednosnice	6.228	290.790	-7.065	289.953
Investicijski fondovi	535	96.844	-11.064	86.315
Instrumenti tržišta novca	1.393	650	0	2.043
Derivativni instrumenti	1.001	9.474	0	10.475
	-----	-----	-----	-----
	9.157	397.758	-18.129	388.786
	-----	-----	-----	-----
<i>Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužničke vrijednosnice	-14.356	139.538	0	125.182
	-----	-----	-----	-----
Ukupno	-5.199	537.296	-18.129	513.968
	=====	=====	=====	=====

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Neto realizirani i nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike (nastavak)

Nerealizirani dobiti i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje financijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se po neto principu u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. Realizirani efekti za imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se po neto principu i prenose u račun dobiti ili gubitka uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobiti i realizirani gubici prikazan je neto iznos dobitaka i gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike od financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, financijskih instrumenata koji se vode po amortiziranom trošku, te tečajne razlike nastale pri svođenju novčanih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

Tijekom 2024. godine Mirovinski fond realizirao je 334 tisuća eura negativnih neto tečajnih efekata od spot kupoprodaje stranih valuta (2023.: 638 tisuća eura pozitivnih neto tečajnih efekata).

11 Naknada od uplaćenih doprinosa

Uslijed zakonskih izmjena prošle godine, Društvo za upravljanje više nema pravo na naknadu od uplaćenih doprinosa (2023. 0,5% od doprinosa pojedinog člana uplaćenih u Mirovinski fond).

12 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

	2023. '000 eur	2024. '000 eur
Naknada za upravljanje	16.878	17.842

Dnevno upravljanje Mirovinskim fondom obavlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Naknada za upravljanje u 2024. godini iznosi 0,25% godišnje od ukupne imovine umanjene za financijske obveze Fonda (2023.: 0,27%). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

13 Naknada depozitaru

OTP banka d.d. je Depozitar („Depozitar”) imovine Mirovinskog fonda. Naknada Depozitaru obračunava se na vrijednost ukupne imovine Mirovinskog fonda umanjene za iznos svih obveza Mirovinskog fonda s osnove ulaganja.

Naknada Depozitaru u 2024. godini iznosila je 0,017%, (2023.: 0,017%).

Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

14 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Mirovinskog fonda u fond kojim upravlja drugo Društvo za upravljanje. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od iznosa na osobnom računu člana Mirovinskog fonda. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa sa računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Mirovinskog fonda. Naknada se računa kako slijedi:

<i>Datum izlaza</i>	2023. Naknada za izlaz	2024. Naknada za izlaz
Prva godina članstva	0,8%	0,8%
Druga godina članstva	0,4%	0,4%
Treća godina članstva	0,2%	0,2%
Izlaz u narednim godinama članstva	nula	nula

15 Naknada Agenciji

U skladu s regulativom, naknada se obračunava od strane Agencije na ukupnu imovinu Mirovinskog fonda u iznosu od 0,035% godišnje (2023.: 0,035%). Naknadu snosi Društvo za upravljanje i ne naplaćuje se od Mirovinskog fonda. Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

16 Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi i ostali rashodi uključuju transakcijske troškove i troškove namire.

17 Izvanbilančna evidencija

Na dan 31. prosinca 2024. godine izvanbilančna evidencija iznosila je 452.284 tisuće eura (31. prosinca 2023.: 653.255 tisuća eura), a odnosila se na forward ugovore u iznosu od 319.377 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 550.040 tisuća eura), te obveze prema alternativnim investicijskim fondovima u iznosu 132.907 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 103.214 tisuća eura).

Sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda, obveznim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti.

Mirovinski fond primarno je izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u stranim valutama, u koje se ulažu eurski doprinosi uplaćeni od strane članova Mirovinskog fonda. Sukladno tome, Mirovinski fond uglavnom sklapa OTC devizne termenske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje eure i prodaje strane valute, s dospjećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2024. godine Fond ima otvorenih sedamnaest forward ugovora ugovorne vrijednosti 334.300 tisuća eura kojima vrijednost potraživanja iznosi 0 eura (2023.: trideset i jedan forward ugovor ugovorne vrijednosti 559.514 tisuća eura kojima je vrijednost potraživanja iznosila 9.636 tisuća eura), a neto vrijednost obveza iznosi 14.583 tisuće eura (2023.: 162 tisuće eura). Na navedene termenske ugovore Fond nije primijenio računovodstvo zaštite.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj investicijskoj strategiji, Mirovinski fond drži različite derivativne i nederivativne financijske instrumente. Ulagачki portfelj Mirovinskog fonda uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te plasmane kod banaka i forward ugovore.

Ulagачke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje Mirovinskim fondom kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom Mirovinskog fonda određena je investicijskim ciljevima Mirovinskog fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Mirovinskog fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Strategija ulaganja Mirovinskog fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Mirovinskog fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Mirovinskog fonda u sljedeće vrste ulaganja, uzimajući u obzir zakonska ograničenja i ograničenja ulaganja postavljena od strane Agencije:

1. obveznice i ostale vrste prenosivih dužničkih vrijednosnih papira kao i instrumente tržišta novca (primjerice trezorske zapise) čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka neke druge države članice, odnosno države članice OECD-a odnosno javno međunarodno tijelo kojemu pripada većina država članica - najmanje 45% neto vrijednosti imovine Fonda
2. obveznice i ostale vrste prenosivih dužničkih vrijednosnih papira kao i u instrumente tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost
3. obveznice i ostale vrste prenosivih dužničkih vrijednosnih papira kao i u instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost
4. prenosive dužničke vrijednosne papire (primjerice korporativne obveznice) i instrumente tržišta novca (primjerice korporativne zapise) uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost
5. neuvršteno pokriveno obveznice koje izdaju kreditne institucije koje imaju registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici, a kod kojih su u skupu za pokriće stambeno potrošački krediti osigurani hipotekama, a koji ispunjavaju zahtjeve definirane Zakonom – najviše 7% neto vrijednosti imovine Fonda
6. dionice odnosno, prenosive vlasničke vrijednosne papire koji su uvršteni na uređeno tržište i primljene na multilateralnu trgovinsku platformu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 40% neto vrijednosti imovine Fonda, pri čemu najviše 5% neto vrijednosti imovine Fonda može biti uloženo u papire primljene na multilateralnu trgovinsku platformu, uzimajući u obzir i posrednu izloženost
7. prenosive vlasničke i dužničke vrijednosne papire i/ili poslovne udjele koji se nude na platformama za skupno financiranje i ispunjavaju uvjete propisane Zakonom – najviše 0,1% neto vrijednosti imovine Fonda

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

8. prenosive vlasničke i/ili dužničke vrijednosne papire koji služe za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske koji ne moraju biti uvršteni na uređeno tržište odnosno primljeni u trgovanje na multilateralnu trgovinsku platformu – najviše 35% neto vrijednosti imovine Fonda
9. udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajućih fondova koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom - najviše 35% neto vrijednosti imovine Fonda
10. udjele ili dionice ili poslovne udjele alternativnih investicijskih fondova kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad srednjeg ili velikog društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima dobili u Republici Hrvatskoj ili odobrenje za rad u drugoj državi članici, ili odgovarajućih fondova kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim upraviteljima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima - najviše 15% neto vrijednosti imovine Fonda
11. udjele, dionice ili poslovne udjele alternativnih investicijskih fondova s garancijom povrata najmanje cjelokupno uloženi sredstava na kraju trajanja alternativnog investicijskog fonda, pri čemu jamstvo mora dati Vlada Republike Hrvatske, druga država članica, država članica OECD-a ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica – najmanje 5% neto vrijednosti imovine Fonda ako su takvi fondovi dostupni,
12. depozite kod poslovnih banaka (kreditnih institucija) koje nisu povezana osoba Društva do najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da banka ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom bankom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje banaka, depozite kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke, te novca na računima otvorenih kod poslovnih banaka - najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda i najviše 20% u depozite i novac na računima kod poslovnih banaka,
13. izvedenice, odnosno izvedene financijske instrumente, kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene financijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda,
14. nekretnine – najviše 4% odnosno 7% nakon 1.1.2029. neto vrijednosti imovine Fonda, te najviše 10% uzimajući u obzir i posrednu izloženost kroz ulaganja u investicijske fondove,
15. drugih vrsta imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 14.

Imovina Fonda mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama Fonda, odnosno najmanje 60% neto vrijednosti imovine Fonda mora biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Imovina Mirovinskog fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prihod alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

(a) Tečajni rizik

Mirovinski fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja njegove valute u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda.

Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Kao što je objašnjeno u Bilješci 17, zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite i efikasnog upravljanja, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. Tijekom 2024. godine, Mirovinski fond sklopio je 61 devizna forward ugovora (2023.: 74 devizna forward ugovora) s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u stranim valutama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Tržišni rizik (nastavak)**(a) Tečajni rizik (nastavak)*

Da je tečaj američkog dolara na dan 31. prosinca 2024. u odnosu na euro ojačao/oslabio 1%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 14.073 tisuću eura (2023.: 14.262 tisuće eura).

Da je tečaj švicarskog franka na dan 31. prosinca 2024. u odnosu na euro ojačao/oslabio 1%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 161 tisuća eura (2023.: 161 tisuću eura).

Ukupna izloženost Mirovinskog fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2023. '000 eur	31. prosinca 2023. %	31. prosinca 2024. '000 eur	31. prosinca 2024. %
Imovina				
Američki dolar	1.428.613	21,42	1.402.628	18,41
Norveška kruna	0	0,00	1	0,00
Rumunjski lev	2.736	0,04	2.883	0,04
Mađarska forinta	1	0,00	1	0,00
Japanski jen	4	0,00	4	0,00
Poljski zlot	1	0,00	1	0,00
Švicarski franak	16.098	0,24	16.139	0,21
Ukupno strane valute	<u>1.447.454</u>	<u>21,71</u>	<u>1.421.657</u>	<u>18,66</u>
Euro	5.234.422	78,50	6.216.338	81,59
Ukupno imovina	<u>6.681.876</u>	<u>100,20</u>	<u>7.637.995</u>	<u>100,25</u>
Obveze				
Euro	-13.452	-0,20	-19.406	-0,25
Ukupno obveze	<u>-13.452</u>	<u>-0,20</u>	<u>-19.406</u>	<u>-0,25</u>
Neto imovina mirovinskog fonda	<u>6.668.424</u>	<u>100,00</u>	<u>7.618.589</u>	<u>100,00</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Tržišni rizik (nastavak)**(a) Tečajni rizik (nastavak)*

Izloženost imovine Fonda prema američkom dolaru zaštićena je forward ugovorima nominalnih vrijednosti prikazanih u nastavku:

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.
	Nominalna vrijednost	Nominalna vrijednost
	'000 eur	'000 eur
Američki dolar	559.514	304.795
	559.514	304.795

Rizik specifičnih instrumenata

Mirovinski fond ulazi u termenske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije strane o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na naprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori koji imaju pozitivnu fer vrijednost rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Mirovinski fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Mirovinskog fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

(b) Kamatni rizik

Mirovinski fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Kako bi Fond ograničio izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija dužničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2024. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 3,90 (2023.: 3,78). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje (2023.: 1 postotni bod veće/manje), vrijednost imovine bila bi 183.539 tisuća eura manja/veća (2023.: 168.952 tisuće eura), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Mirovinski fond nije ulazio u transakcije zaštite portfelja od kamatnog rizika.

Efektivne kamatne stope	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.
	%	%
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	2,61	1,75
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3,12	3,05
Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	1,87	2,07

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno Zakonu i regulativi Agencije, Mirovinskom fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice uvrštene na uređeno tržište, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, ukoliko zadovoljava zakonske uvjete i uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diversificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima. Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2024. godine povećali/smanjili za 10%, a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 241.763 tisuće eura (2023.: 200.037 tisuća eura).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospjeća. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Mirovinskom fondu ugrozilo bi likvidnost Mirovinskog fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Mirovinskog fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u Izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima sa pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika.

Na dan 31. prosinca 2024. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija, ulaganja u dužničke vrijednosnice, derivativna financijska imovina i ostala potraživanja.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Kreditni rizik (nastavak)*

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

		31. prosinca 2023. '000 eur	31. prosinca 2023. %	31. prosinca 2024. '000 eur	31. prosinca 2024. %
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	Bez rejtinga	121.566	1,82	339.977	4,45
Dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca	AA+	555.286	8,31	551.280	7,22
	AA	117.753	1,76	0	0,00
	AA-	0	0,00	324.180	4,24
	A-	0	0,00	3.786.007	49,57
	BBB+	3.780.736	56,58	0	0,0
	BBB-	0	0,00	22.515	0,29
	B+	2.463	0,04	2.469	0,03
	Bez rejtinga	15.340	0,23	15.871	0,21
Derivativna financijska imovina	Bez rejtinga	9.636	0,14	0	0,00
Ostala potraživanja	AA-	15	0,00	17	0,00
	A	0	0,00	35	0,00
	A-	192	0,00	210	0,00
	BBB+	70	0,00	0	0,00
	BBB	168	0,00	58	0,00
	Bez rejtinga	156	0,00	38.060	0,50
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		4.603.380	68,89	5.080.679	66,52
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		2.078.497	31,11	2.557.316	33,48
Ukupno imovina		6.681.876	100,00	7.637.995	100,00

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Kreditni rizik (nastavak)*

Financijska imovina Mirovinskog fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31. prosinca 2023. '000 eur	31. prosinca 2023. %	31. prosinca 2024. '000 eur	31. prosinca 2024. %
<i>Instrumenti s kreditnim rizikom</i>				
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	2.755.371	41,24	2.759.649	36,13
- Vlada Francuske Republike	117.753	1,76	324.179	4,24
- Vlada Sjedinjenih Američkih Država	555.286	8,31	551.280	7,22
- Vlada Republike Rumunjske	0	0,00	22.515	0,29
- Industrija, domaći izdavatelji	210	0,00	184	0,00
- Komunalne usluge, domaći izdavatelji	2.463	0,04	2.469	0,03
- Roba široke potrošnje, domaći izdavatelji	995	0,01	1.033	0,01
- Energetika, domaći izdavatelji	12.887	0,19	13.389	0,18
- Informatička tehnologija, domaći izdavatelji	1.247	0,02	1.265	0,02
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	1.025.365	15,35	1.026.358	13,44
Derivativna financijska imovina	9.636	0,14	0	0,00
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	121.566	1,82	339.977	4,45
Ostala potraživanja	599	0,01	38.381	0,50
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	4.603.380	68,89	5.080.679	66,52
<i>Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku</i>	2.078.497	31,11	2.557.316	33,48
Ukupno imovina	6.681.876	100,00	7.637.995	100,00

Na dan 31. prosinca 2024. od ukupne izloženosti imovine Fonda 49,57% (2023.: 56,59%) se odnosi na izloženost prema Republici Hrvatskoj.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodan u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme.

Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odljevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu.

Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

Sve financijske obveze (sve su nekamatonske pa su očekivani odljevi jednaki nominalnom iznosu) na dan 31. prosinca 2024. u iznosu od 19.406 tisuća eura (2023.: 13.452 tisuće eura) moraju se podmiriti u roku kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.
	'000 eur	'000 eur
do 1 mjeseca	13.452	5.036
od 1 do 3 mjeseca	0	146
od 3 do 12 mjeseci	0	14.224
	<u>13.452</u>	<u>19.406</u>

Neto imovina članova u iznosu od 7.618.589 tisuća eura (2023.: 6.668.424 tisuće eura) nema ugovoreno dospijeće.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima dnevne odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 362 tisuće eura (2023.: 685 tisuća eura).

Ročnost financijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za svu imovinu osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospijeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.
	'000 eur	'000 eur
Dugotrajna imovina	3.729.215	4.021.542
Kratkotrajna imovina	2.952.661	3.616.453
	<u>6.681.876</u>	<u>7.637.995</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročnost financijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospeljeću za zajmove i potraživanja, financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijska ulaganja koja se drže do dospeljeća te za novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.
	'000 eur	'000 eur
Do 1 mjeseca	2.493.633	2.897.199
Od 1 do 3 mjeseca	210.109	210.813
Od 3 do 12 mjeseci	248.919	508.441
Preko godine dana	3.729.215	4.021.542
	6.681.876	7.637.995
	6.681.876	7.637.995

Većina financijske imovine kotira.

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni uvjeti, svaka jedinica ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od 3 radna dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po jedinici na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u Izvještaju o promjenama u neto imovini fonda. U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 42,2796 eura (2023.: 38,7412 eur) na dan izvještavanja.

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektno štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Fer vrijednost

Većina financijskih instrumenata Mirovinskog fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Fond uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze Fonda koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

31. prosinca 2023. godine:

u '000 eur

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
-Vlasničke vrijednosnice	1.259.734	19.347	220.048	1.499.129
-Instrumenti tržišta novca	0	29.920	0	29.920
-Ulaganja u fondove	579.368	0	0	579.368
-Forward ugovori	0	9.636	0	9.636
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	2.335.363	1.110.850	0	3.446.213
Ukupno imovina	4.174.465	1.169.753	220.048	5.564.266
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
-Forward ugovori	0	162	0	162
Ukupno obveze	0	162	0	162

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**19 Fer vrijednost (nastavak)****31. prosinca 2024. godine:****u '000 eur**

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
-Vlasničke vrijednosnice	1.623.911	22.565	210.544	1.857.020
-Instrumenti tržišta novca	0	0	0	0
-Ulaganja u fondove	700.296	0	0	700.296
-Forward ugovori	0	0	0	0
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	2.079.878	1.596.084	0	3.675.962
Ukupno imovina	4.404.085	1.618.649	210.544	6.233.278
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
-Forward ugovori	0	14.583	0	14.583
Ukupno obveze	0	14.583	0	14.583

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih obveznica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i termimska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 43.174 tisuća eura (2023.: 478.702 tisuće eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 9.827 tisuća eura (2023.: 22.754 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 265.850 tisuća eura (2023.: 19.347 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 22.565 tisuća eura (2023.: 20.804 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 135.981 tisuću eura (2023.: 154.525 tisuća eura) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Na dan 31. prosinca 2024. godine fer vrijednost financijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku iznosi 947.322 tisuće eura (2023.: 918.683 tisuće eura).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

Ulazni podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerenja. Međutim, cilj mjerenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda diskontiranog novčanog toka
- Metoda usporednih vrijednosti (Peer grupa)

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

31. prosinac 2023.:

Investicija	Fer vrijednosti u 000 eur	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 eur
ACI d.d., dionica, u eurima	8.894	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-418 / +541
CIAK d.d., dionica, u eurima	6.216	Metoda diskontiranih novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-500 / +653
The Garden Brewery d.d., dionica, u eurima	3.812	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja relevantna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-276 / +353
Imperial d.d., dionica, u eurima	136.415	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-8.573 / +11.171
Ilirija d.d., dionica, u eurima	9.216	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-524 / +682
M7 Primo d.d., dionica, u eurima	55.495	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-5.317 / +6.495

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**19 Fer vrijednost (nastavak)****Procjena fer vrijednosti (nastavak)****31. prosinac 2024.:**

Investicija	Fer vrijednosti u 000 eur	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 eur
ACI d.d., dionica, u eurima	9.410	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-580 / +764
CIAK d.d., dionica, u eurima	7.173	Metoda diskontiranih novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-786 / +1.008
The Garden Brewery d.d., dionica, u eurima	4.020	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja relevantna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-397 / +522
Imperial d.d., dionica, u eurima	135.980	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-8.489 / +11.043
M7 Primo d.d., dionica, u eurima	53.961	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-5.759 / +5.891

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno '000 eur
Stanje na 1. siječnja 2023.	217.972
Neto dobiti priznati u računu dobiti i gubitka	17.579
Neto dobiti priznati u ostalog sveobuhvatnoj dobiti	0
Kupnje/ Prodaje	24.789
Prijenos u/iz razine 3	-40.292
	<hr/>
Stanje na 31. prosinca 2023.	220.048
	<hr/>
Neto dobiti priznati u računu dobiti i gubitka	6.602
Neto dobiti priznati u ostalog sveobuhvatnoj dobiti	0
Kupnje/ Prodaje	-6.890
Prijenos u/iz razine 3	-9.216
	<hr/>
Stanje na 31. prosinca 2024.	210.544

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Transakcije s povezanim osobama

U skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, povezana osoba u odnosu na Društvo i mirovinske fondove pod upravljanjem Društva su vlasnici Društva, članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva i njihovi bračni i izvanbračni drug(ovi), životni partner(i) ili srodnik/srodnici do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva i mirovinske fondove pod upravljanjem Društva te Depozitar.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz Holding eins GmbH registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, registrirane u Hrvatskoj. Krajnji vlasnik i krajnje kontrolno društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i UniCredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društvom za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	U '000 eur 2023.	U '000 eur 2024.
Obveze		
Obveze s osnove naknade za upravljanje	1.517	1.613
Rashodi		
Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom (Bilješka 12)	-16.878	-17.842

Fond tijekom ovog i usporednog izvještajnog razdoblja nije ulagao u prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca izdane od strane povezanih osoba, kao niti u udjele u investicijskim fondovima pod upravljanjem povezane osobe mirovinskog fonda. Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 eur 2023.	u '000 eur 2024.
Imovina		
Izvedeni financijski instrumenti	4.164	0
Potraživanja za dane kolaterale	1	0
Obveze		
Izvedeni financijski instrumenti	0	3.521
Obveze za primljene kolaterale	4.495	3.016
Rashodi		
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	0	-3.522
Realizirani gubici od financijskih instrumenata	-3.553	-6.501
Transakcijski troškovi	-3	-1
Ostale negativne tečajne razlike	-107	-360
Rashodi od kamata	-58	-24
Prihodi		
Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenata	4.164	0
Realizirani dobiti od financijskih instrumenata	3.797	536
Ostale pozitivne tečajne razlike	262	276
Prihodi od kamata	166	19

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)**

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Depozitarom za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 eur 2023.	u '000 eur 2024.
Imovina		
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija (Bilješka 5)	5.404	2.189
Potraživanja za dane kolaterale	2	0
Izvedeni financijski instrumenti	1.880	0
Obveze		
Obveze prema depozitaru	104	119
Obveze za primljene kolaterale	2.593	6.895
Izvedeni financijski instrumenti	71	6.888
Rashodi		
Naknada depozitaru	-1.022	-1.213
Transakcijski troškovi	-27	-18
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	-71	-6.819
Realizirani gubici od financijskih instrumenata	-3.473	-4.781
Ostale negativne tečajne razlike	-1.545	-981
Rashodi od kamata	-50	-14
Prihodi		
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	673	1.276
Nerealizirani dobici od financijskih instrumenata	1.879	0
Realizirani dobici od financijskih instrumenata	3.730	1.013
Ostale pozitivne tečajne razlike	1.425	879

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcija s ostalim povezanim osobama (članicama Allianz Grupe i UniCredit Grupe) za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 eur 2023.	u '000 eur 2024.
Prihodi		
Realizirani dobici od financijskih instrumenata	222	0